

tilfælde, især på overpløjede voldsteder og værfter, har været tilladt i forbindelse med tinglysningen af deres tilstedeværelse, som dyrkningen fortsætte, ligesom en dyrkning også fremover i andre særlige tilfælde vil kunne tillades i medfør af dispensationsbestemmelsen i § 65, stk. 1.

Ved den igangværende nyregistrering af de fredede fortidsminder er der konstateret beskadigelser på 15-20 pct. af fortidsminderne. En meget stor del af disse beskadigelser hidrører fra dyrkningen af de omkringliggende landbrugsarealer. Anvendelsen af meget store landbrugsmaskiner med begrænset manøvrerdygtighed er blevet almindelig, og de jordbearbejdningsredskaber, især plove, der anvendes i dag, muliggør pløjning af en eller flere furer udenfor traktorens baghjul. Dette har givet anledning til afpløjning af højfoden på mange gravhøje, så de står tilbage med store, lodrette kanter, hvor ingen vegetation kan fæste rod. Kanterne giver derved yderligere udskridning af højene. Der er derfor behov for en dyrkningsfri zone omkring fortidsminderne.

For at få en ensartet regel for fortidsmindernes forhold til omgivende arealer foreslås det at ophæve den særlige regel om forbud mod genplantning indenfor 5 m fra højfoden i skove og plantager, der var bevokset før den 1. marts 1961. Forbudet, som der kan dispenseres fra af fredningsnævnet, har vist sig vanskeligt at administrere og foreslås derfor afløst af den generelle 2 m zone. En 2 m bræmme vil betyde, at ca. 105 m² pr. fortidsminde udtages af dyrkning. På landsbasis betyder det, at 189 ha udgår af dyrkning. Samtidig vil en del skovarealer kunne beplantes, således at det samlede nettotal for ændring af arealernes produktionsstatus er praktisk taget uændret.

Der vil kunne gives dispensation fra dyrkningsforbudet. For så vidt angår genplantning i skove vil dispensationer til plantning på fortidsminderne og i 2 m zonen blive givet på betingelse af driftsforskrifter for fortidsmindernes nære omgivelser, således at der tages hensyn til såvel skovdriften som fortidsmindernes bevarelse.

Om baggrunden for, at bestemmelsen ikke regulerer anvendelsen af kemiske bekæmpelsesmidler, henvises til afsnit 6 i de indledende bemærkninger til §§ 3-7.

For såvidt angår forbudet mod anvendelse af metaldetektorer følger forslaget en rekommendation fra Europarådet.

Til § 14

Bestemmelsen svarer til den gældende § 49 i naturfredningsloven.

Til §§ 15-19

Beskyttelseslinier

1. Indledning

Naturfredningsloven indeholder i kap. VI og VII bestemmelser om bygge- og beskyttelseslinier. Konkrete fravigelser fra bygge- og beskyttelseslinier kræver tilladelse fra fredningsnævn med mulighed for klage til Overfredningsnævnet. Fredningsnævnene behandler årligt ca. 2.000 sager og Overfredningsnævnet årligt ca. 150 sager herom. Tilladelse til ophævelse af en bygge- eller beskyttelseslinie eller dele deraf meddeles af miljøministeren (Skov- og Naturstyrelsen). For så vidt angår skovbyggelinien og sø- og åbeskyttelseslinien har udviklingen vist, at disses selvstændige betydning i landzone er svindende, idet de fleste af hensynene kan varetages på anden måde. Et byggeri, der kræver dispensation fra en bygge- eller beskyttelseslinie, vil ofte tillige kræve tilladelse efter by- og landzonenloven. De hensyn, der varetages ved administrationen af skovbyggelinien og sø- og åbeskyttelseslinien, når det drejer sig om byggeri m.v., kan indarbejdes og varetages i zonelovsadministrationen med enkelte undtagelser.

Det foreslås derfor, at bestemmelserne om *skovbyggelinien* og *sø- og åbeskyttelseslinien* vedrørende byggeri m.v. i landzone udgår som selvstændige bestemmelser i lovforslaget, og at hensynene indarbejdes i administrationen af zonebestemmelserne i forslaget til lov om planlægning.

Sø- og åbeskyttelseslinien opretholdes dog som selvstændig bestemmelse i lovforslaget i landzone, for så vidt angår tilplantning og terrænændringer, idet planlægningsloven ikke kan varetage disse hensyn. Administrationen af den henlægges til amtsrådene.

For så vidt angår byzone- og sommerhusområder opretholdes disse beskyttelseslinier for at sikre en fortsat varetagelse af beskyttelseshensynene og for at sikre kommunalbestyrelsen fortsat mulighed for inden for beskyttelseslinierne at regulere byggeri uden forudgående lokalplan. Administrationen af disse byggelinier henlægges til kommunalbestyrelserne.

Strandbeskyttelseslinien, *kirkebyggelinien* samt *fortidsmindebeskyttelseslinien* skønnes fortsat at have en væsentlig selvstændig betydning. Hensynene bag disse beskyttelseslinier er især at varetage nationale interesser. Disse beskyttelseslinier opretholdes derfor som selvstændige bestemmelser i lovforslaget med stort set samme indhold som i den nugældende naturfredningslov.

Det foreslås, at administrationen af *strandbeskyttelseslinien* overføres til amtsrådene.